

Motion till riksdagen 2005/06:Kr215

av Eva Flyborg m.fl. (fp)

Bidrag till politiska ungdomsorganisationer

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om behovet av förändrade bidragsregler till de politiska ungdomsförbunden.
2. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till nytt bidragssystem för de politiska ungdomsförbunden, baserat på partiernas mandat i riksdagen samt ett grundbidrag.

Motivering

”Min generation, vi gick ju med för festerna. Sen blev några av oss politiker.” Detta är ett påstått vittnesbörd från vår statsminister Göran Persson om sin aktivitet i sitt partis ungdomsförbund. Vi är dock övertygade om att Göran Perssons tid i SSU gav honom mer än så. Framför allt är vi säkra på att de politiska ungdomsförbunden generellt sett bedriver en viktig verksamhet för att samla, skola och slussa framtida generationer att ta politiskt ansvar. Att vinna varje generations tilltro till demokratin är en av våra allra största utmaningar. I detta arbete har de politiska partierna och de politiska ungdomsorganisationerna en nyckelroll. De har ett särskilt ansvar för att väcka och kanalisera politiskt engagemang och intresse hos medborgarna, i synnerhet bland ungdomar. Många ungdomsorganisationer bidrar till förståelsen för demokratin och dess uppbyggnad, men de politiska ungdomsorganisationerna har en särställning när det gäller att väcka partipolitiskt intresse och delaktighet hos unga människor.

En levande demokrati behöver politisk mångfald. Offentligt stöd till politiska partier och politiska ungdomsorganisationer är en förutsättning för att de ska ha chans att verka på jämlika villkor. Det är också viktigt för att garantera medborgarna en mångfald i den politiska informationen och alternativ på den politiska arenan.

Fel! Okänt namn på

De politiska ungdomsförbunden har utifrån detta perspektiv två övergripande huvuduppgifter. Den ena är att vara partiernas länk till ungdomar och erbjuda politisk information och dialog med landets skolelever. Den andra är att utgöra ett forum för unga människor som vill engagera sig politiskt och på så sätt ta vara på kreativitet och stimulera ungdomar att delta aktivt i samhällsdebatten. För att klara dessa uppgifter är det viktigt att organisationerna får möjlighet att bygga verksamheten utifrån sina egna ambitioner och förutsättningar och att de inte styrs av en förlegad syn på politisk verksamhet.

I dag efterlyses en genomgripande förnyelse av politiken för att anpassa arbetsformerna till det moderna samhället och de krav och önskemål människor ställer. Nya sätt att arbeta och organisera sig måste uppmuntras. Stödet till de politiska ungdomsorganisationerna får därför inte verka hämmande på den förnyelse som så väl behövs, tvärtom bör stödet vara utformat så att det underlättar nya lösningar och arbetssätt. Därför bör det nuvarande stödet till de politiska ungdomsorganisationerna bytas ut mot ett system som underlättar flexibilitet och frihet i verksamheten. Stödet till de politiska ungdomsförbunden bör därför utgå från den mandatfördelning som partierna har i riksdagen. Ett sådant system finns redan i Norge.

Ett modernt bidragssystem

Dagens bidragssystem till politiska ungdomsorganisationer har blivit omodernt då det i huvudsak är uppbyggt efter medlemsantal och starkt reglerad och förlegad organisationsstruktur. Dessa kriterier omöjliggör nya verksamhetsformer. Ett bidrag beräknat efter antalet medlemmar säger ingenting om verksamheten. Antalet sammankomster bör inte vara avgörande för om målet med verksamheten uppnås. Dagens bidragssystem ser enbart till kvantitet, inte till innehåll. En aspekt på det nuvarande bidragssystemet är kontrollen av de organisationer som tar emot bidragen. Dagens bidragssystem bygger på de politiska ungdomsförbundens medlemsantal. Samtidigt förhindrar grundlagens anonymitetsskydd en kontroll av medlemsregistren. Regeringsformen 2 kap. 2 § lyder:

Varje medborgare är gentemot det allmänna skyddad mot tvång att giva till känna sin åskådning i politiskt, religiöst, kulturellt eller annat sådant hänseende.

Anonymitetsskyddet är en ovärderlig del av demokratin. Politiska organisationers medlemsregister måste också i fortsättningen vara skyddade från intrång från stat och myndigheter. Även detta talar starkt för ett förändrat bidragssystem som går att utvärdera och som inte kan öppna för missbruk.

Det behövs ett nytt system för stöd till de politiska ungdomsförbunden, det gäller på såväl riksnivå som landstings- och kommunnivå. Vi föreslår därför att de nuvarande bidragen på riksnivå ersätts med ett mandatbaserat bidragssystem med en grundnivå som lägsta belopp. Då flera ungdomsförbund idag står utanför bidragssystemet är det angeläget att detta system införs omgående.

Fel! Okänt namn på

Varje politiskt ungdomsförbund har ett behov av en organisatorisk bas för att kunna nå ut med information riktad till unga människor och ha möjlighet att ta sig an de erbjudanden om skolinformation som de får. Ett mandatbaserat bidragssystem (med grundpott) är mer rättvist och kan omöjligen missbrukas. Detta har ingenting med medlemsantal eller antal aktiviteter att göra. Ett mandatbaserat bidragssystem kan omöjligen missbrukas då det utgår från fördelningen mellan partiernas mandat i riksdagen. Det är rättvist och ger organisationerna möjlighet att planera sin verksamhet under en längre period, då riksdagens mandatperioder för närvarande är fyra år. Den administrativa kostnaden för Ungdomsstyrelsen, vilken är den myndighet som ansvarar för fördelningen av bidragen till de politiska ungdomsförbunden, kan minska. Det är i dialogen och mötena med skolelever och andra ungdomar som demokratins ideal måste förankras. Det är just detta ovärderliga demokratiarbete som motiverar och ligger till grund för de politiska ungdomsförbundens offentliga stöd. I detta arbete måste ungdomsförbunden uppmuntras och få rättvisa och långsiktiga förutsättningar.

Stockholm den 28 september 2005

Eva Flyborg (fp)

Birgitta Ohlsson (fp)

Erik Ullenhag (fp)

Johan Pehrson (fp)